

У сталым узросце Дарафееў часта працаваў у архівах, збіраючы матэрыял пра сваю малую радзіму, устанавіў радаслоўную да чацвертага калена. Краязнаўства было для яго не проста найвялікшым захапленнем – жыццёвым крэдам.

З 2002 года дацэнт Анатоль Максімавіч Дарафееў, аўтар больш за 120 навуковых прац, загадвае кафедрай экалогіі і аховы прыроднага асяроддзя Віцебскага дзяржуніверсітэта імя П.М. Машэрава. Сярод любых ландшафтаў ён адчуваў сябе камфортна, за ўсім назіраў і кожны дзень заканчваў дзённікавымі запісамі. Асабістыя экалагічныя дзённікі Анатоль Максімавіч вёў з 1955 года. Сабраў багаты матэрыял у 115 нататніках. Яго прыцягвалі тайны жывой планеты і засмучала безабароннасць прыроды, збыдненне экасістэм, асушэнне балот...

– Я вывучаю Віцебшчыну са студэнцкіх гадоў, з канца 1950-х, многа дзе пабываў з даследчымі мэтамі, – сказаў у адным са сваіх апошніх інтэрв'ю Анатоль Дарафееў. – Магу сказаць, у нас захаваліся ўнікальныя комплексы. Я ўражаны арыгінальнасцю і непаўторнасцю балота Ельня, характам ушацкіх азёр, суражскага леса-азёрна-балотнага комплекса, унікальнасцю мясцоваці ў вярхоўях ракі Дрысы...

Мы павінны ганарыцца і берагчы гэтыя тэрыторыі, дзе прырода дастойна таго, каб яе ухвалялі і ганарыліся.

TO THE QUESTION OF UNIVERSITY STUDENTS ECOLOGICAL CULTURE

D.V. Dudarev, N.A. Kobzeva

National Research Tomsk Polytechnic University, Tomsk, Russia

Nowadays, it is becoming obvious that overcoming the ecological crisis only with the help of technological and technical means is not possible. It is important to create an environmental culture among all the inhabitants of the planet. Undoubtedly, education must play a significant role in this respect.

The system of continuous environmental education, focused on the development of ecological culture of the younger generation puts the task to give students an idea about the real hazards, to develop practical skills to assess the quality of the environment, to bring ecologically justified behavior.

The purpose of this report is to review the student's environmental education, as well as actions that can be taken by the student's community to preserve the ecological environment of the city of Tomsk.

The main components of the ecological culture of the person should be: environmental knowledge, environmental thinking and environmentally justifiable behavior and love for nature.

It is necessary to underline that the students' ecological culture development can be defined as a general eco-culture of personality – the ecolog-

ical consciousness of personality – personal ecological culture. The modification of the generated characteristics of ecological culture can occur through the assimilation of knowledge and skills by the means of specialized environmental courses as well as by English Foreign Language (EFL) course, which includes themes aimed at the environmental culture development with the socially approved characteristics. The development of the ecological culture is carried out in an EFL course for Tomsk Polytechnic University students of different engineering specializations.

English language lessons related to environmental topics include conversation without giving a prescription of human behavior in finished form, and gradually lead-in to its own findings and conclusions to preserve the environment.

Students understand that the environmental culture is not only a complex of knowledge, but a set of skills, so they try to apply their knowledge to real-life situations realizing that even local actions affect the global processes and human values. For example, students take part in activities to clean up debris from the river Tom, parks and squares of the city of Tomsk.

It should be added that the technology of interactive activities, extra-curricular activities in a variety of ways (round table, debate, discussion, tour, meeting with representatives of environmental organizations) have a positive impact on the development of ecological culture of the students.

The obtained results suggest the effectiveness of the proposed method for development of ecological culture and allow optimizing the new teaching and learning techniques that are used in engineering education and ecological culture upbringing of students.

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ МАРШРУТЫ В ЛЕСНОМ ХОЗЯЙСТВЕ – ИННОВАЦИОННАЯ ФОРМА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И ПРОСВЕЩЕНИЯ

И.В. Ермонина, В.В. Зеленский, Е.П. Клименков

ГНУ «Институт леса НАН Беларуси», г. Гомель, Беларусь,
e-mail: forinstnanb@gmail.com

Природный потенциал лесов Республики Беларусь для развития туризма, а в особенности экологического туризма, который так популярен за рубежом, огромен. Использование имеющихся в стране ландшафтов, памятников природы, уникальных участков леса, флоры, фауны и других объектов, соединяющих в себе природную и историческую ценность в качестве объектов экологического туризма, а также обустройство экологических маршрутов позволят привлечь туристов в леса республики для оздоровления, отдыха, экологического воспитания и просвещения, что приведет к развитию новых туристических